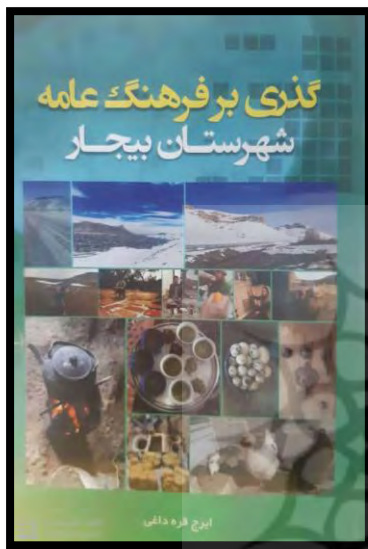

معرفی کتاب

مجید قربانی^۱

عنوان: گذری بر فرهنگ عامه شهرستان بیجار

گردآورنده: ایرج قره داغی

ناشر: زنده اندیشان

تاریخ انتشار: ۱۳۹۹

صفحات: ۳۸۰ صفحه

قیمت: ۸۰/۰۰۰ تومان

کتاب «گذری بر فرهنگ عامه شهرستان بیجار» حاصل تلاش و کوشش چندین ساله ایرج قره داغی دوستدار فرهنگ اصیل و کهن ایران زمین و فرهنگیار واحد فرهنگ مردم مرکز تحقیقات صداوسیماست. این کتاب مشتمل بر هفت فصل است که به شکل میدانی از سال ۱۳۶۵ تا ۱۳۹۸ گردآوری شده است. فصل اول به آیین‌های موسمی براساس تقویم شمسی اختصاص دارد و در آن آیین‌های نوروزی، چمچه گلین، کوسه گلین، کوسه وهیی، شه و چله، چهل و پنج فصل زمستان و شب پنجاهم فصل زمستان بررسی شده است. در فصل دوم به ادبیات شفاهی همچون لالایی‌ها، چیستان، ضرب‌المثل‌ها، قسم‌ها، قصه‌ها، اسامی و فامیلی‌های خاص قدیمی خانم‌ها و آقایان و ...

۱. کارشناسی ارشد مردم‌شناسی. رایانامه: ghorbanimajid@gmail.com

۲۰۶ ❖ فصلنامه فرهنگ مردم ایران

پرداخته شده است. در فصل سوم آیین‌های ماه‌های قمری مانند محرم، ولادت حضرت زهرا (س)، آیین‌های ماه‌های رجب، شعبان، رمضان، ذیقعد، ذیحجه، عید قربان و... شرح داده شده است. زندگی اجتماعی عنوانی است که در فصل چهارم مورد مذاقه قرار گرفته است و علاقه‌مندان می‌توانند موضوعات تولد و بچگی، ازدواج، کشاورزی، درختان مقدس، تقسیم آب و لای‌روبی چشمه‌ها، کاشت انواع سبزی، دامداری، بازی، پوشاک و مرگ و سوگواری را در این فصل مطالعه کنند که بسیار جذاب است. در فصل پنجم انواع خوراکی‌ها چون: انواع آش‌ها، غذاهای فوری، کوه‌ها، پلوه‌ها و دم‌پخت‌ها، اشکنه‌ها، دم‌نوش‌ها، عرقیات، شربت‌ها، انواع ترشی و شوری، شیرین‌مزه‌ها، پیش‌غذاها، انواع نان، میوه، شب‌چره، غذاها و نیم‌چاشته‌ها و خوراکی‌های محلی به طور مفصل تشریح شده‌اند که هر علاقه‌مندی را به خواندن ترغیب می‌نماید.

و اما یکی از جذابترین موضوعات این کتاب فصل ششم آن است با عنوان «باورها و زندگی اسرارآمیز» که در آن به انواع باورهای پیرامون پرندگان، حیوانات، بخت خفته، اماکن مقدس، زندگی اسرارآمیز، ساختن تنور، اعتقادات مردم در مورد کوه پنجه‌علی پرداخته شده است. آخرین فصل این اثر به بررسی عناصر طبیعی و غیرطبیعی در فرهنگ مردم اختصاص دارد، مواردی همچون: آب در فرهنگ مردم، سنگ در فرهنگ مردم، صداها، جایگاه دانه‌های خوراکی در فرهنگ مردم، کاربردهای انواع بادها، جایگاه و نقش رنگ در فرهنگ عامه مردم بیجار گروس، مواد شوینده و پاک‌کننده و برق و خطرهای آن.